

Statenbrief Voortgang Vraagbaak Landbouw 2025

Aan Provinciale Staten

Onderwerp	Voortgang Vraagbaak Landbouw 2025
Datum	16 september 2025
Documentnummer	UTSP-2102748022-2066
Van	Sanne van Zanen
Telefoonnummer	06 - 48 08 37 94
E-mailadres	sanne.van.zanen@provincie-utrecht.nl
Domein/opgave	LLO
Team	UTW
Portefeuillehouder	Mirjam Sterk - Landbouw
Bijlage	Presentatie voortgang Vraagbaak Landbouw

Geachte leden van Provinciale Staten,

Samenvatting

De Vraagbaak Landbouw is sinds maart 2024 een centraal aanspreekpunt bij de provincie Utrecht voor agrariërs met vragen of initiatieven. De Vraagbaak wordt gewaardeerd door agrariërs om het laagdrempelige, 1-op-1 contact met relatiebeheerders. In ruim een jaar tijd zijn 225 agrariërs geholpen met uiteenlopende vraagstukken; van eenvoudige vragen over subsidies tot complexe casussen rond stikstof en bedrijfstransities. De Vraagbaak fungeert niet alleen als aanspreekpunt, maar ook als verbinder tussen agrariërs en de provinciale organisatie. De relatiebeheerders halen actief landbouwsignalen op t.b.v. beleids- en procesverbeteringen binnen de provinciale organisatie. Juist in deze uitdagende en onzekere tijden voor agrariërs, mede door beperkte Rijksinstrumenten en onzeker landelijk beleid, blijft de Vraagbaak zich ontwikkelen als belangrijk instrument voor vertrouwen en verbinding met Utrechtse agrariërs. Ook bij onderwerpen als de terinzagelegging van het UPLG, vragen rondom vergunningverlening en bij een eventuele herstart van de 'legalisatieopgave' zijn de relatiebeheerders een eerste aanspreekpunt voor agrariërs. Komende tijd ligt de focus op proactieve zichtbaarheid van de Vraagbaak, optimalisering van intern beleid via ontvangen signalen en evaluatie van de effectiviteit.

Inleiding

Vorig jaar is de Vraagbaak Landbouw opgericht; een eenduidige ingang bij de provincie voor vragen en initiatieven vanuit de agrarische sector. Het is één van de instrumenten die de provincie Utrecht inzet om agrarische ondernemers te ondersteunen bij de transitie van de landbouw en de opgaven die er spelen in het landelijk gebied. De Vraagbaak is mede op verzoek van PS gerealiseerd ([motie 55, PS juni '22](#)). Inmiddels bestaat de Vraagbaak Landbouw ruim een jaar en heeft de eerste successen geboekt. Een goed moment om u te informeren over de resultaten van de Vraagbaak en de doorontwikkeling in 2026.

De doelen van de Vraagbaak Landbouw zijn:

- Verbeteren toegang tot de provincie door 1-op-1 contact met relatiebeheerders
- Snelle, adequate en eenduidige beantwoording van vragen van agrariërs
- Landbouwsignalen opvangen buiten en deze delen binnen de provinciale organisatie
- (Pro)Actieve informatieverstrekking aan agrariërs

- Ontwikkelen van effectief netwerk (extern én intern)
- Werken aan herstel van vertrouwen.

De vaste kern van de Vraagbaak bestaat uit vier relatiebeheerders die een vast aanspreekpunt en vertrouwd gezicht zijn voor Utrechtse agrariërs. Elk nemen zij een deel van de provincie Utrecht voor hun rekening. Ze zijn laagdrempelig bereikbaar via telefoon, app of e-mail. Ook zijn ze bij (gebieds)bijeenkomsten aanwezig om contact te leggen met agrariërs. De vier relatiebeheerders worden ondersteund door een coördinator, projectondersteuner en communicatieadviseur (allen parttime). De meeste relatiebeheerders hebben een dubbele functie binnen de provincie en werken daarnaast o.a. als beleidsmedewerker landbouw. Het voordeel van deze dubbelfunctie is de snelle uitwisseling tussen praktijk en beleid in kennis en netwerk.

De relatiebeheerders zijn het eerste loket/aanspreekpunt voor alle specifieke en gerichte vragen van agrarische ondernemers aan de provincie Utrecht. Indien nodig verwijzen de relatiebeheerders door naar anderen die in contact staan met boeren, zoals plattelandscoach. De plattelandscoaches werken onafhankelijk van de provincie en zorgen voor persoonlijke en onafhankelijke begeleiding bij het maken van toekomstgerichte keuzes voor agrariërs, gezin en erfeigenaren. Daarbij staat de bescherming van privacy uiteraard hoog in het vaandel.

Resultaten Vraagbaak tot nu toe

Meer dan 225 agrariërs hebben inmiddels gebruik gemaakt van de Vraagbaak Landbouw. Via 1-op-1 contact zijn agrariërs ondersteund bij het verkrijgen van een (eenduidig) antwoord op vragen aan de provincie. Dit heeft geleid tot 239 vragen/meldingen aan de Vraagbaak (cijfers t/m juli 2025). In het project 'Legalisatieopgave' zijn de relatiebeheerders betrokken op 20 PAS-melder dossiers. Agrariërs laten weten dat het bieden van een 'luisterend oor' aan de keukentafel zeer wordt gewaardeerd. De afstand die agrariërs voelen tot de overheid wordt letterlijk verkleind door het persoonlijke en laagdrempelige contact aan tafel. Dit draagt bij aan het herstel van vertrouwen tussen agrariërs en provincie.

Voortgang op complexe en integrale casussen

De vragen die binnenkomen zijn heel divers van aard. Ze variëren van relatief eenvoudige vraagstukken over het plaatsen van een reclamebord of een subsidie voor opwek van duurzame energie, tot complexe vraagstukken over bedrijfstransities of vergunde stikstofruimte. In het zogenaamde Integraal PlanTeam Landbouw (IPT-Landbouw) worden complexe landbouwcasussen multidisciplinair besproken om tot een integraal afgewogen advies te komen richting de agrarische initiatiefnemer. Voorbeelden zijn de nieuwvestiging van gemeenschapslandbouw-bedrijven, de ontwikkeling van wonen op het erf of het verplaatsen van een bedrijf t.b.v. andere lokale bedrijvigheid. Dergelijke casussen zijn vaak uniek van aard, maar vormen soms ook precedentwerking voor volgende casussen. De Vraagbaak neemt het initiatief tot dit overleg en zijn via de relatiebeheerder betrokken bij het initiatief van de agrariër. Samenwerking of afstemming met o.a. de Plattelandscoaches, VAB-aanpak 'Erven met Perspectief', de gebiedsregisseurs en de gemeentelijk accounthouders bij de provincie en is hierbij essentieel.

Benutting van landbouwsignalen voor beleids- en procesverbeteringen

De directe contacten met agrariërs leiden tevens tot waardevolle 'landbouwsignalen' die binnen de provincie worden benut. De relatiebeheerders horen wat er speelt en hoe bijvoorbeeld provinciaal beleid wordt ontvangen. Deze signalen zijn waardevol om beleid en praktijk dicht bij elkaar te kunnen brengen. De relatiebeheerders zijn niet de enigen vanuit het provinciehuis die deze signalen opvangen. Ook de plattelandscoaches, gebiedsregisseurs en medewerkers op beleid Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB) halen dergelijke signalen op. Er is een gezamenlijk werkproces in ontwikkeling om "landbouwsignalen" gestructureerd te verzamelen en een plek te geven in de provinciale organisatie. Dit wordt actief gemonitord en de (structurele) aanpassingen/uitkomsten worden vervolgens weer teruggekoppeld naar de betrokkenen/agrariër(s). Denk daarbij aan signalen over erfsplitsen, pachtbeleid, vrijkomende grond of maatwerk bij een uitgestelde maaidatum.

Ondanks de goede voortgang rondom de processen 'IPT Landbouw' en 'landbouwsignalen' is gebleken dat het uitdagend kan zijn om tot antwoorden te komen bij complexe casussen of vragen. Dit heeft mede te maken met

de onzekerheid over het huidige en toekomstige Rijksbeleid. Ook het eigen Utrechtse beleid is niet altijd eenduidig toe te passen op alle vraagstukken die er zijn. Tevens blijven provinciale instrumenten volop in ontwikkeling en zijn (nog) niet altijd beschikbaar. Binnen de provincie Utrecht is en blijft daarom een goede integrale afstemming en een heldere besluitvorming cruciaal om tot antwoorden te komen.

Online en offline campagnes voor naamsbekendheid

Interne en externe communicatie is essentieel om naamsbekendheid te genereren onder Utrechtse agrariërs. Een optimale naamsbekendheid is niet van vandaag op morgen gerealiseerd. Dit vraagt om structurele aandacht. Daarom zijn er (basis)middelen ontwikkeld als een website, flyers, nieuwsberichten en presentatiesjablonen. Vanzelfsprekend is daarbij ook gebruik gemaakt van bestaande succesvolle kanalen, zoals de LaMi nieuwsbrief. Er is online campagne gevoerd via het online vakblad "Nieuwe Oogst". Ook zijn de relatiebeheerders aanwezig op agrarische beurzen en bij gebiedsbijeenkomsten.

Vervolgproces

De Vraagbaak Landbouw blijft doorgaan als centraal en laagdrempelig aanspreekpunt voor agrariërs met vragen aan de provincie. Dit is van belang gezien de voorlopige verwachte onduidelijkheid op Rijksniveau. Ook zaken als de inzagingsperiode van het UPLG en een eventuele herstart van het project 'Legalisatieopgave' kunnen leiden tot nieuwe vragen, verzoeken en initiatieven vanuit de agrarische sector. De Vraagbaak staat klaar om ook in deze periode van onzekerheid een luisterend oor te zijn, te verbinden en duidelijkheid te bieden. Intern blijft de Vraagbaak zich onverminderd inzetten voor het oplossen van integrale en complexe casussen en behandelen van signalen. Tot slot blijft het vergroten van de naamsbekendheid middels interne en externe communicatie een speerpunt. Dit vraagt om herhaalde externe communicatiecampagnes en zichtbaarheid van de relatiebeheerders in het gebied.

Meer informatie over wat de Vraagbaak Landbouw heeft bereikt is te vinden in de bijgevoegde rapportage.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen